

SIPOS ENDRE

ADALÉKOK A HAZUGSÁG ANTROPOLÓGIÁJÁHOZ

A hazugság győzelme az igazság felett

1920. június 4-e a hazugság győzelmének napja. Azt is mondhatjuk, hogy Párizs mellett, a Trianoni Palotában az antant képviselőinek ezen a napon sikerült az emberi történelem egyik legigazságtalanabb döntését meghozniuk. Mire alapozódott ez a döntés? Egy szisztematikusan felépített hazugságkonstrukcióra. A szomorú az, hogy már eltelt 96 év, s ez a hazugságkonstrukció még mindig él, még mindig fenn tudja tartani magát. Úgy tűnik, hogy a leleplezés, az igazság tényszerű feltárása nem kap elég nyilvánosságot.

E tárgykorban az Igazság rejtőzködő életet él. Tanulmányainkat folyóiratunk hasábjain éppen azért tesszük közzé, hogy a fordulat bekövetkezzék, a rejtőzködő igazságok a felszínre kerüljenek és széles (nemzetközi) nyilvánosság előtt is megmutatkozzanak. Milyen jó lenne, ha 2020. június 4-ét az Igazság Győzelmének Napjaként ünnepelhetnénk. Az elkövetkező években ezt a napot kell előkészítenünk. A tényeket kell elrendezni, a még mindig rejtőzködő igazságokat nyilvánosságra hoznunk, s le kell lepuzzunk az igazság álcázására hivatott hazugságok természetét.

Valójában ez interdiszciplináris kérdés: etikai, pszichológiai, társadalmi, történelmi, politikai, ismeretelméleti, szociológiai problémákat vet fel, tehát indokolt lenne egyfajta komplex vizsgálat igényével való megközelítésmód.

Azon gondolkoztam az elmúlt hónapokban, hogy miképpen jutottunk el idáig. S itt nemcsak a trianoni békediktátumról, annak előzményeiről s utóéletéről van szó, hanem sokkal általánosabb, egyetemesebb problémákról. Hogyan jutottunk el az igaz tények súlytalanná válásáig, a hazugságözönben felbukkanó igazságok lassú, folyamatos, szisztematikus kivéreztetéséig, a közvélemény alattomos, rendszeres megtévesztéséig?

Hol kezdjük az oknyomozást? A részleteknél vagy az egésznél? A tartalomnál vagy a formánál? Először egy-két ontológiai alapkérdést kell tisztáznunk. Mi az igazság és mi a hazugság? Logikai értelemben minden kijelentés (ítélet) igaz vagy hamis. Nincs harmadik variáció. Az igazság létének logikai definíciója egyértelmű: a igaz kijelentés empirikusan és racionálisan is meg van alapozva, azaz konkrét tényekre épülő tapasztalatból származik.

LÉTEZIK-E EURÓPAI ÉRTÉKREND?

Európai értékrend létezik. Illetve létezett. De ezt az értékrendet ma az Európai Unió mint nemzetközi politikai fórum nem képviseli. Mint ahogy magyar igazság és magyar értékrend is létezik (létezett). Csak ezt 1920-ban a trianoni főtanács nem tudta, vagy nem akarta figyelembe venni. Gróf Apponyi Albert azt hitte (remélte), hogy az európai értékrend képviselőivel került egy légtérbe. Tévedett. A feladat adott. Tévedéseink okait kell feltárnunk! Az európai s ezen belül a magyar értékrend egy hosszú történelmi folyamat eredménye.

Az ezeréves Magyarország Európa egyik legerősebb nemzetévé vált, annak ellenére, hogy ezt meg akarták akadályozni. Az oszmán birodalommal szemben 150 évig védjük Nyugat-Európát, az európai értékrendet. Vajon ezt a tettünket miért nem hálálta meg mind a mai napig Nyugat-Európa? S miért büntet azóta is bennünket?

A rejtőzködő igazságok azonban a felszínre törnek!

LÉTEZIK-E EGYÁLTALÁN ÁLTALÁNOSAN ÉRVÉNYES ERKÖLCSI REND?

Elég sokan vagyunk, akik ennek szellemében élünk. Európában az erkölcsi rendet a keresztény egyházak köz-

vetítik a hívek felé. Ez az istenhitben, illetve az Isten által megtestesülő Igazságban mutatkozik meg számkra. Mondhatnánk azt is, hogy az Isten által megtestesülő Igazság olyan Emberi Igazság, ami az európai értékrend magját képezi. A magukat liberálisnak nevező erők nem véletlenül harcolnak veszettül az általuk szabadságnak nevezett eszme bűvöletében és védelmében, a keresztény eszme, az erkölcsi világrend s minden olyan emberi érték örökérvényűsége ellen, ami identitásunkat biztosította már ezer éve, és biztosítani fogja az elkövetkező ezer évben is. Háborút indítanak ellenünk. Fő fegyverük a rágalmazás – a hazugságok igazságként való feltüntetésével.

S ezzel el is jutottunk a hazugság első antropológiai törvényéig. A Hazugság, olyan kijelentés, ítélet, mely a tényekkel alátámasztott Igazság helyére akar és tud lépni. Mert a hazugságnak nincs önálló létezése. A hazugságnak csak függő létezése van, álarc-létezése. Feladata az, hogy az igazság ne derüljön ki. Illetve a hamisság tűnjön igaznak. Ha mégis felbukkan a valódi igazság, akkor azt minél előbb le kell győzni, és hazugságként kell azt feltüntetni. Az erkölcsi világrend jelenvalósága azonban garanciát nyújthat ahhoz, hogy a Jó érvényt szerezzen a Rosszal szemben, az Igazság a Hazugsággal szemben.

MI A HAZUGSÁG?

Láttuk tehát, hogy – legalábbis az első törvény szerint – a hazugságnak nincs önálló létezése, egzisztenciája, hiszen az igazság álarcát öltve a közvélemény elé tolatodik, azaz az igazság képében tetszeleg szemérmetlenül. Mondhatnánk azt is, hogy léte tisztavirág-életű, hiszen az igazság minden pillanatban kitudódhat, az álarc lehullik az álnok arcáról. (Ez azonban igen gyakran – amiképpen a trianoni is – következmények nélkül marad.) Az európai komédia-irodalomban az utolsó felvonásban a hazugság lelepleződik, s az erkölcsi világrend helyreáll. Helyreállhat! Bárcsak így lenne a valóságban is! Bárcsak mindenkor és mindenhol léteznének olyan rendíthetetlen bátor-markáns erők, amelyek a hazugságokat még a végjáték előtt leleplezik, az álarcokat lerángatják a játékosokról, s az igazságot visszahelyezik az őt megillető helyre.

A második törvényben a hazugságnak nincs ellenfele: az igazságot senki sem képviseli, tehát a hazugság tartós uralomra rendezkedik be. Önálló egzisztenciát épít. Elcsatolt országrészeinken is pontosan ez a helyzet alakult ki. (1947-ben megerősítést nyert az 1920-ban létrehozott hazugságkonstrukció.)

Aztán van egy harmadik törvény is, amely tömegpszichikai természetű. Az önálló egzisztenciát kialakító hazugság zavarba jön az elfojtott igazsággal szemben. (Macbeth látta, hogy megindul feléje az erdő.) A hazugság az igaz tények írmagját is ki akarja irtani – félelmében

A hazugsággal szinte minden nap találkozunk, találkozunk és találkozni fogunk. A hazugság történelmi jelenség. Azaz filogenetikai és ontogenetikai története van. Nézzük az utóbbit. Az ember egyedi életének van olyan korszaka, amikor hiszékeny, azaz bedől a hazugságoknak. De lehet olyan korszaka is, amikor kedvtelésből vagy komolyan ő költ hazugságokat, (másokat vezet meg). Az ártatlan hazugságok valójában színesítik, gazdagítják az életet. A hajdani normális közösségi életünkben, társaságainkban mindig akadt egy-két notórius hazudozó, akiket finoman vagy keményen helyre is tett a közösség annak rendje és módja szerint. Ma virágzik a hazugság a tömegmédiákban. S ezt még az olcsó poénokra épülő vitaműsorok sem fékezhetik meg. (Nincs valódi helyretétel.)

A HAZUGSÁG MINT TÁRSADALMI-SZOCIOLÓGIAI KÉRDÉS

Engem valójában nem is az érdekel, hogy a tévé csatornáin milyen színvonalon előadott hazugságok (és szemernyi igazságok) hangzanak el a divatos véleménydiktátorok szájából. Az sem érdekel, hogy az interneten keresztül milyen információtömeghez és álinformációkhoz lehet hozzájutni, s milyen alapinformációkról terelik el a figyelmet. Engem az érdekel, hogy akik éjjel-nappal, vagy legalább napi 4-5 órát a monitorok előtt ülnek, milyen elkerülhetetlen személységtorzulásokat szenvednek el – s e torzulásoknak melyek a stációi? – ugyanis még van közöttük igaz ember is. Ők hagyományos társadalmi életet is élnek, közösséghez tartoznak. Vitatkoznak egy-egy baráti társaságban. Vitatkoznak, de nem a saját véleményüket mondják el, hanem azt, amit a kedvenc véleménydiktátor beléjük sulykolt. Lehet, hogy legalább egy időre „csatornadiétára” kellene fogni régi kedves kortársaimat, hogy utána érdemben beszélgetni tudjunk napjaink gondjairól s a rejtőzködő igazságokról.

Van bennünk egy eredendő jóhiszeműség. Nem feltételezzük azt embertársainkról, hogy szántszándékkal félre akarnak vezetni bennünket. Miért tennék ezt? Mi nem ártottunk nekik, akkor ők miért ártanának nekünk? (Gróf Apponyi Albert is a remény jegyében tartotta nagyhatású beszédét 1920-ban.)

Életünk során gyakran találkozunk olyan emberekkel, akik önértékelési zavarban szenvednek. Vagy fel- vagy leértékelik magukat, aszerint, hogy milyen látszatot akarnak,

szeretnének kelteni egy-egy társaságban. A fölértékelők között akadnak beteges hazudozók is, akik egója nem fér be szerény porhüvelyükbe. A hatalommánia betegségében is jó néhányan szenvednek. Ők előbb vagy utóbb megjelennek a politikai élet színpadán: egy-egy színben, vagy több színben, színváltóan. Ezeknek a hataloméhes egyéneknek van egy közös tulajdonságuk. Az, hogy az igazság és hazugság kérdését maradéktalanul alá tudják rendelni maguk és pártjuk érdekeinek. Számukra tehát az a kérdés, hogy mi igaz vagy mi hamis, az attól függ, hogy milyen haszonnal jár a hatalom megkaparintása, megőrzése, vagy kiterjesztése érdekében. (Machiavelli és a XX. századi pragmatisták ezen eszmék prófétái.) Ha belegondolunk, ez félelmetes dolog, hiszen a társadalmi létezés teljesen ki van szolgáltatva a hataloméhes egyének kénye-kedvének. Különösen akkor, ha a társadalmi közösségi kontroll nem működik, illetve ellehetetlenítik működését.

Térjünk vissza az első törvényhez. Ott azt állítottuk, hogy a hazugság nem önálló létező, hanem egy konkrét igazság álcázása, elferdítése, sátáni pótléka. Azaz, minden hazugsághoz tartozik legalább egy igazság. Úgy tűnhet, hogy az igazság és a hazugság együtt léteznek, kiegészítik egymást, komplementer viszonyban állnak, s ez azt a látszatot kelti, mintha dialektikus viszony lenne közöttük. Egyáltalán nem így van! Éppen fordítva áll a dolog. Az igazság objektív létező: attól függetlenül, hogy tudunk róla vagy nem. A hazugság ezzel szemben csupán látszat, az igazság képében tetszelgő koholmány, amely az autonóm létező képét próbálja magára öltetni. Tehát korántsem egyenrangú felekről van szó. Semmiféle átmenet nincs köztük. Részigazság meg rész hazugság nem létező dolgok. Jézus szavait idézve: az igen igen, a nem nem. Nincs keveredés, nincs átmenet. Mégis felmerül a kérdés: hogyan lehet az, hogy egy-egy hazugság nemcsak hónapokig, évekig, évtizedekig, hanem évszázadokig is fenn tud maradni? Isten hogyan engedheti ezt meg? Mint említettem: az ember, a normális ember, a jó ember hiszékeny, s csak másodsorban gondolkodó lény. De hát előbb-utóbb felteszi a kérdést. Vagy felnő egy olyan nemzedék, amelyik elkezd kételkedni a látszatokban, s felteszi a kérdéseket.

Én hiszek abban a törvényben is, hogy az igazság előbb vagy utóbb még az emberiség történetén belül kitudódik. Eljő az a nap, az igazság napja. S rajtunk is múlik, hogy megéljük-e ezt a napot.

A keresztény ember számára Isten maga az Igazság. Ugyanakkor Isten szándékai kifürkészhetetlenek. Tehát elsősorban tőle függ, hogy egy-egy rejtőzködő igazság mikor és miként válik el nem rejtetté. Már látom is az ate-

ista-liberális-fenomének gunyoros tekintetét, meg a materialistákét, akik anyagi mozgásokból próbálnak levezetni szellemi történeteket. Azokat az ateista tudósokat is látom, akik önelégülten ülnek a természettudomány eredményein. De hát a természettudományok csak az igazságoknak egy elenyésző töredékét képezik, s a kevélység bűnébe kerül minden egyén, aki azt hiszi, hogy az emberi megismerés segítségével a világ valamennyi igazsága feltárható. Bár a Teremtő lehetővé teszi számunkra, hogy egyre több igazságra fény derüljön. Most például a trianoni békediktátum századik évfordulójának előestéjén segít bennünket abban, hogy a nagy hazugságok lelepleződjenek.

Tehát az igazság, az objektív szellemi létező örökkévaló, elpusztíthatatlan. A hazugság pedig: emberi koholmány. Pontosán fogalmazva, a hataloméhes sátáni erők szolgálatában álló emberi koholmány, mely a valódi igazság látszatát kívánja fenntartani. Ugyanezt a tartalmat vizsgálva, felvetődik a kérdés: a hazugság valójában pótigazság? S ha a valódi igazságokat nem tudjuk megismerni, akkor meg kell elégednünk a pótigazságokkal? Egyáltalán nem! A hazugság többek között azért alattomos dolog, mert nem az ismeretlen igazságok helyére lép, hanem olyan igazságok helyét bitorolja, amelyek már részben vagy egészben feltárukoztak egy-egy ember, egy-egy közösség, egy-egy nép számára. A legnagyobb hazugságok a legnagyobb igazságok nyomába erednek, s ott akarnak – és sajnos tudnak is – fészket rakni, a legagresszívabb, a legdurvább módszerekkel teret nyerni.

A hazugság fogalmának igen gazdag a tartalmi tartománya. Mondhatnánk azt is, hogy szövevényes jelenség. Megjelenik benne egy-egy valódi igazság is finoman eltorzítva. Éppen ezért tanult elméket is meg tud téveszteni. De jelen vannak benne olyan valótlán koholmányok is, amelyeknek semmi közük nincs az igazsághoz.

A hazugság a belpoklossághoz hasonlít. Nem tud leállni, mértéket tartani, egyre nagyobb szélsőségekbe hajszolja magát. Akkor is fél a leleplezéstől, ha nincsenek leleplezők. Egy idő után valójában maga leplezi le önmagát. S hiába tünteti el az igazság nyomait, ezek vádlón mindig ott maradnak. (Shakespeare és Arany János műveiben szépen tárulkoznak fel ezek a történetek.)

A HAZUGSÁG STÁCIÓI

Ha helyzetjelentést kérnének tőlünk, akkor igen szomorú képet kellene rajzolnunk európai létünkről. 2016: száz évvel ezelőtt még javában zajlott az első világháború. Hogy mi a szellemi háttere az első, majd a második nagy hábo-

rúnak, azt még mindig homály fedi. Az azonban pontosan feltárható, hogy kik voltak e háború, s az elkövetkező háborúk haszonélvezői, valódi nyertesei. Milyen hatalmas magánvagyonok alakultak ki az egyik oldalon, s milyen gyalázatos nyomorba kerültek népek, embertömegek a másik oldalon. Nem beszélve a halálos áldozatokról. Ma már azt is tudjuk, hogy a legnagyobb büntetésben mi részesültünk. Miért? Ezt a kérdést előbb vagy utóbb fel kell tenni, s a tények ezreivel alátámasztott igazságokat (nem szekértáborok szemszögéből) ki kell mondani.

A mostani békeidőben sem sokkal jobb a helyzet. Most még alattomosabb háború folyik. Valamiféle megtisztuláshét vártunk a XXI. század elején, ám nem kifelé, hanem befelé megyünk a zűrzavarba. Úgy tűnik, hogy az Igazság még mindig vesztesre áll. Miközben a valódi harc még el sem kezdődött.

Mint látjuk, a hazugság szisztematikus (tudományos) vizsgálata egyre aktuálisabbá válik. (Máris késésben vagyunk.) A hazugság rendkívül sokszínű, szövevényes antropológiai jelenség. Szépen elkülöníthetők egymástól a hazugság általános, különös és egyedi szintjei is. Mégis: hány szintje van a hazudozásnak? Számítalanul sok, de a csomópontok szépen kitapinthatóak.

Kutatásaim nyomán én a *hazugságnak hét szintjét* különböztetem meg egymástól. Az első két szint az általános szférájában marad s értelmetlen, azaz a negatív oldal hatása még kevésbé érvényesül. A következő három stációban a hazugság negatív karaktere erőteljesen kidomborodik. Ezt én a hazugság különös szférájának nevezem. Érdemes lenne ennek mélylélektani és történelmi-társadalmi gyökereit is vizsgálat tárgyává tenni. Az utolsó két stáció egyedi szinten lép életbe. A hazugság ekkor már egyértelműen a diktatórikus hatalomgyakorlás szolgálatában áll, és az igazság maradványainak teljes kiirtásán fáradozik. Sajnálatos módon a hazugságnak e szégyenletes stációi meghatározó tényezővé váltak a XX. században, de jelen korunkban is.

A hazugság az általánosság *első szintjén* szelíd-értelmetlen módon van jelen. Ezt nem is annyira hazugságnak, hanem inkább füllentésnek nevezhetnénk. Valójában nem is az etikum, hanem az esztétikum érvényesül ezen a szinten. A kreatív fantázia színössze teszi mindennapjainkat. Gondolhatunk itt a népmesék premisszáira, a vágyak játékos átélésére. Hány Jánost szívesen hallgatja mindenki a fogadóban. A diák köhüntésétől függetlenül mindenki tudja, hogy az elmesélt történeteknek semmi köze nincs az igazsághoz, mégis jólesik hallgatni. Hány János történetei, akárcsak János Vitéz hőstettei közös vágyainkat tesztelik meg, s egy időre el is ringatnak bennünket.

A hazugság *második szintjén* már etikai kérdések is felmerülnek. Itt sincs még szó nyílt hazudozásról, hanem inkább Tévedésről eshet szó. Tévedések pedig gyakran megesnek a tudományos kutatás során is. A tudós az igazságot keresi. Munkahipotézisekből indul ki. Aztán a kutatás során kiderül, hogy a munkahipotézis állításai igazak vagy hamisak. De ezek a tévedések is előre viszik a kutatást, megjelölik a helyes irányt. Az etikai probléma akkor merül fel, amikor a tudós egy olyan hipotézist tüntet fel találmányként, objektív igazságként, ami tényekkel nem lett alátámasztva (ezt ő maga is tudja), illetve hamis bizonyítékokkal tudatosan félrevezeti a tudományos közéletet. E tárgykorban is számos példa hozható. Sztálin idejében a kutatóintézeteknek a szocialista munkaverseny szellemében eredményeket kellett produkálniuk. A biológiai tudományban elég elképesztő találmányok születtek, különösen a növények keresztezésében. De hát ezeket a hazugságokat maga a természet cáfolta meg.

A nagy formátumú hazugságok a különös szférájában lépnek életbe. A *harmadik szinten* (vagy stációban) már valódi hazugság lép életbe. A Tudatos Megtévesztésről van szó. Vajon miért vezeti félre egyik ember a másik embert? Mert vélt vagy valódi előnyökre akar szert tenni? Mindennapos egyéni, individuális akciók ezek. Áskálódások, befektetések, ízléstelen számítások, könyöklések, besúgások, törtétesek, alattomos karrierépítések. Ébredező hatalomvágyak.

A *negyedik szint* még alattomosabb az előzőnél, mert itt látszólag szó sincs hazugságról. Itt igazságok rendszeres kimondásáról van szó. Olyan érdektelen igazságok, tények feltárásáról, melyek időt, energiát vonnak el a valódi (aktuális) igazságok feltárásától. Én ezt a Figyelemelterelés Stációjának nevezem. A politikai élet s a tömegtájékoztatás bevált módszere ez. A napi hírekben arról hallunk, hogy három forinttal olcsóbb lett a benzin. Arról nem esik szó, hogy aznap az állam hány milliárd kölcsönt vett fel, s milyen kamatlábbal.

Az *ötödik stációban* a hatalom szolgálatában álló, írástudó firkászok nagy történelmi hazugságokat eszelnek ki, ami propagandaeszközül szolgál, s a nagy igazság képében tetszeleg. Ezt én az Időkonstruáló Hazugságok stációjának tartom. Ugyanis a hazudozó a múltat, a jelent s a jövőt megjelenítő hazugságsort artikulált egységgé sűríti, s a tömegkommunikációs fórumokon folyamatosan és ömlesztve sugározza, hogy mindenkihez eljusson és beépüljön az egyének világképébe.

A hazugság legkegyetlenebb s egyúttal legprimitívebb formációi az egyediség szintjén jelennek meg. Ez a *hatodik*

szint: a Szisztematikus Rágalmazás és Befeketetés szintje. A bolsevista időszak egyik legkedveltebb módszeréről van szó. Én szégyenletesnek tartom, hogy ez az otromba jelenség a mai nemzetközi politikai közéletben is tovább él. (Úgy tűnik, hogy a harc soha nem ér véget, csak más arcot ölt.) A liberális szólásszabadság védőernyője alatt éretlen (infantilis) lények agyonrágalmazhatnak minden közéleti személyt, ha úgy tartja kedvük. Minél többen folyamodnak ehhez a módszerhez, a szavak egyre súlytalanabbakká válnak. S az igazság kimondásának fórumai el-eltűnedeznek. (Jó példa erre Döbrentei Kornél költő beszéde a Tilos Rádió előtt, aki akkor – 2004 januárjában – álruhába bújt és álorcát mutató prófétákról beszélt, s az igazság kimondásáért „felkoncolták”.)

A *hetedik stáció* kegyetlenebb minden előző formációnál, ráadásul nem nyilvánosan, hanem titokzatosan zajlik. Itt valójában embervadászatról van szó: Az Igazság Képviselőinek Hátterbe Szorításáról, tudatos, tervszerű likvidálásáról, az igazság fórumainak ellehetetlenítéséről, megszüntetéséről. Az is hihetetlennek tűnik, hogy ezek, a valójában középkori (boszorkányüldözéses) módszerek még mindig alkalmazhatók. Hogy ez a hetedik stációs módszer az utóbbi időben miért nem olyan gyakori, ennek nagyon egyszerű oka van. Az igazságokat ki lehet mondani, de a hatalmas információtömegben ezek az igaz tételek elvegyülnek a végtelen hazugságtengerben. Vagyis a szavaknak nincs súlyuk. A beszélt és írott szó lebegővé válik, az igazságkeresés – úgy tűnik – csak egy szűk társadalmi réteg úri passziójaként él tovább. Bízunk benne, hogy nem ilyen rossz a helyzet.

A TRIANONI BÉKEDIKTÁTUM HAZUGSÁG-HÁTTERE

A trianoni békediktátum hazugság-háttérének megvilágításakor, az Igazságok nemzetközi diplomáciai fórumokon való feltárásakor azonnal antinomikus (bizonyított tételek közötti látszólagos ellentmondásra utaló) helyzetbe kerülünk. Miért? A következmények miatt. Feltárásunkra két lehetséges válasz érkezik. Első válasz, ez lenne a normális, ha a nemzetközi fórumokon belátnák a száz év előtti tévedésüket és annak következményeit. Kijelentenék, hogy az 1920. június 4-én meghozott döntés megalapozatlan és igazságtalan volt, éppen ezért meg kell teremteni a lehetőséget a jóvátételére. (Például: bizonyos határkorrekciókra, autonómiatörekvések támogatására stb.) Ebben az esetben az *igazságosság* és a *jogszerűség* szinkronba kerülne egymással.

A jelenlegi nemzetközi diplomácia szellemi szintjét szemlélve erre sajnálatos módon semmiféle esélyünk nincs. (Ilyen

tekintetben semmivel nem jobb a helyzet, mint 96 évvel ezelőtt. Bár voltak lehetőségek, melyek mellett a politika elitjei tudatosan elmentek.) Annak ellenére, hogy nemzetközi szinten semmiféle pozitív fejleményre nem számíthatunk, ebből egyáltalán nem az következik, hogy a hazugságok leleplezését és az igazságok feltárását meg kell szakítanunk. Éppen ellenkezőleg, ezt a munkát fel kell gyorsítanunk, el kell mélyítenünk. (A helyzet ezért antinomikus.) A kérdés újra és újra felmerül. Miért kell kimondanunk az igazat, s miért kell lelepleznünk a hazugságot? A válasz egyszerű. Azért, hogy *megmaradjunk*, azért, hogy helyreálljon, illetve újjászülessen az *önbecsülésünk*, azért hogy *megtisztuljunk*: hogy lemoszuk magunkról a sarat, amit évszázadok óta ránk szórnak. Hogy megteremtjük, illetve újjáteremtjük magunkban a méltóságot. Hogy felemeljük a fejünket.

Sajnálatos módon a hamis meggyőződést legalább olyan hatékonyan be lehet építeni az emberi tudatba, mint az igaz meggyőződést. Tájékozatlan és gyökértelen emberekbe még inkább. A közös gyűlölködésnek is összetartó ereje van. (A sátán tartja össze.)

A kisantant országok nemzetépítői azt akarták és akarják elhitetni a világgal, hogy a magyar az egy barbárhódító nép, amelyik szétverte az ő régebbi és magasabb szintű kultúrájukat és rabszolgasorba kényszerítette a Kárpát-medence népeit. 1920. június 4-ét ők mint a rab népek felszabadítását ünneplik. Azt mélyen elhallgatják, hogy – amellet, hogy a fenti állításuk ordítóan primitív és hazug –, olyan magyar falvak és városok kerültek fennhatóságuk alá, melyek lakosságának 80–100 százaléka magyar ajkú. Ha minden érintett településen népszavazást tartottak volna, akkor nem alakultak volna ki ezek a gyalázatos határok.

Mégis, mi az igazság? Az igazság az, hogy az államalapító magyar nemzet gazdasági-kulturális szimbiozisban élt a nemzetiségekkel. A román paraszt Erdélybe menekült a zsarnok román földesura elől. A magyar állam teremtette meg a szellemi felemelkedés lehetőségét azon nemzetek számára, akik később ezt területrablással hálálták meg.

A magyarok és a nemzetiségek békés, gyümölcsöző együttélésének éppen úgy fellelhetők a dokumentumai (például az 1868:44. tc. a nemzetiségek egyenjogúsításáról), mint annak a néhány konfliktusnak, aminek háttérét érdemes megvilágítani.

A marxista (majd ezt követően a liberális köntösbe bújt) történetírás, mely a osztályharcnak rendelt alá minden emberi-közösségi történetet, rengeteg agyat kilúgozott, és olyan hamis előítéleteket ültetett embertömegek tudatába, amitől nagyon nehéz megszabadulni.

Ha mérlegre helyezzük a Kárpát-medencében, a Magyar Szent Korona védőszárnyai alatt élő népek pozitív egymásra találását és konfliktushelyezeteit, akkor előbbi mögött szinte eltölpül az utóbbi jelenségsor. Éppen ez az együttlét, kölcsönhatás, ugyanakkor az egyéni nemzeti vonások megőrzése biztosított országunknak egy sajátos őserőt és kulturális sokszínűséget. Trianonnal ez drasztikusan szét lett verve az „oszd meg és uralkodj” eszme nyomvonalán. Ennek a gazdasági szétszabdaltságnak a negatív következményeivel ma is együtt élünk.

E tárgykörben folyó történelemtudományos kutatások mára már pontosan feltárták azokat a tényeket, amelyek nemzetközi diplomáciai szinten befeketítésünkre irányultak. A tudatos megtévesztés egyéni előnyök megszerzéséért folyt. Pontosabban: területszerzésért. (Az akkor Főtanács tagjai hagyták magukat megtéveszteni. (Wilson elnök „elmerült a hazugságok tengerében” – írja a kor jelentős történésze, Horváth Jenő.)

Azt is fel kellene mérni, hogy a Tanácsköztársaság 133 napja mennyire járult hozzá ahhoz a figyelemfelkeltéshez, ami alapján a természetellenes, ideiglenes katonai határokból országhatárokat konstruáltak a békecsinálók.

Most, 96 év múlva is érdemes újraolvasni Teleki Pál munkacsoportjának alapos és tényszerű elemzéseit, melyben az általuk megjósolt negatív következmények menetrendszerű pontossággal bekövetkeztek.

A ciklikusan visszatérő, ellenünk irányuló rágalmazó hadjáratot már szinte megszoktuk a kisantant országok részéről. Gyakori, mindennapi hírnek számít, hogy honfitársainkat megalázzák (*magyarverések, hátrányos nyelvtörvények, közigazgatási határok megváltoztatása, autonómia-törekvések lesöprése az asztalról stb.*) a szomszéd országokban. Mert csak a saját anyanyelvüket merik használni! Vajon ezek a magyarverők mit tanultak rólunk s a magyar történelemről az iskolai tanulmányaikban? Azt pontosan tudjuk, hogy a bolsevik időkben hogyan konstruáltak ellenségképet, illetve hogyan likvidálták az osztályellenséget, vagy bárkit, akit megbélyegeztek. Hősi emlékműveinket szinte mind egy szálig lerombolták. A trianoni döntés után szinte azonnal. Sürgős volt számukra. Helsinkiben, a Finn Parlament előtt még mindig ott áll a hódító Nagy Péter szobra. A finnek miért nem rombolják le? Nem félnek tőle. Kossuth Lajos vagy Kölcsey Ferenc szobrától azonban félnek.

KITISZTUL AZ ÉG?

Borús-ködös napokon, akaratunktól függetlenül szomorú a kedélyállapotunk, de bízunk benne, vagy inkább bizo-

nyosak vagyunk abban, hogy egyszer, illetve újra és újra kitisztul az ég, s világossá válik minden körülöttünk. Nemcsak fizikailag, hanem lelki és szellemi értelemben is. A kérdés, a dilemma nem oly módon vetődik fel, hogy feltárjuk-e az igazságot, s leleplezzük-e a hazugságot vagy sem, hiszen az igazság feltárása, s ezzel egy időben a hazugság leleplezése kötelező feladat számunkra. A kérdés az, hogy a feltárt anyaggal mit kezdünk. Minél nagyobb nyilvánosságra kell hoznunk, s az is nyilvánvaló, csak a módot és az időzítést ritmusát kell megfontolás tárgyává tennünk. Azért, mert egyre inkább irreverzibilissé, azaz visszafordíthatatlanná válik mindaz, ami 96 éve történt. Ez azt jelenti, hogy büntetlenül nem választhatjuk el sem a múltat a jelentől, sem a jelent a jövőtől. A jövő pedig kiszámíthatatlanná válik, ha nem vonjuk le a múlt tanulságait. Mi következik mindebből? Mindössze az, hogy *a 96 éve történt döntés hazugságháttérét a jelenben átélt hazugsággal együtt kell nyilvánosságra hozni*. Mint már említettem, a hazugság múltó történelmi jelenség, s ha most sem élünk annak leleplezésével, akkor irreverzibilis helyzetet teremtünk.

Mégis: mire kell építenünk, s mit kell magunkban kialakítanunk? Az igazságérzet velünk született dolog, létezésünk attribútuma, életünk szerves része. Az igazságérzet és szabadságvágy nemzeti sajátosságunk. Ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy a többi nemzet nem rendelkezik ezzel az értékkel.

Ha valaki olyan környezetbe születik bele, ahol csak hazugsággal találkozunk, ahol az igazság mélyen el van rejtve, az hogyan jut el az igazsághoz? Titkos igazságérzettel, realitásérzékkel mindannyian rendelkezünk szellemi fejlődésünk felsőbb lépcsőfokain. S a hazugságtömeg minél inkább túlhajtja magát, egy idő után annál inkább lelepleződik, és a visszájára fordul. Egészséges szkepszissel is rendelkezünk. A tudatlanságban tartott tömegek is egy idő után felébrednek. Ezt a folyamatot elő kell segíteni. A felébredés, a megvilágosodás egyszerre individuális és tömegjelenség.

MŰALKOTÁSOKBA VALÓ SZUBLIMÁCIÓ

Irodalmi művek, zenei művek, képzőművészeti alkotások: mi mindent elmondanak az elmúlt 96 évről, s az előző századokról! S még milyen nagy az a tudat alatti régió, ami még nem tárulkozott fel! Sokkal nagyobb azon művek száma e tárgykörben, amit még mindig nem írtak meg, nem festettek meg, nem vetítettek ki zeneművekbe, amik még megalkotásra várnak. A magyar holokauszt történetei még mindig rejtőzködő életet élnek. Azt mondják, e nem-

zeti drámák világszínpadon történő bemutatása sértően némely honfitársunk és szomszédaink érzékenységét. Európában mi vagyunk egyedül érzéketlenek? Az az érzésem, hogy ezek a nemzeti drámák elsősorban Európa nyugati felének érzékenységét sértnék, s nem szomszédainkét. Ugyanis a szálak, akárhonnán indulunk el, hozzájuk vezetnek. Az igazság nagyon kegyetlen dolog. Tükörbe nézünk és töredelmesen bevalljuk a szomszédaink ellen elkövetett bűneinket. Az arányviszonyoktól függetlenül ezeket ha összeadjuk, akkor kitudódik, hogy az az összeg eltörpül azzal a bűn-tömeeggel szemben, amit a nyugati és keleti hatalmak térségünk ellen elkövettek, a mai napig.

Az is lehet, hogy ezeket a drámákat szomszédainkkal közösen kellene megírunk?

Meghasonlott világban élünk. Kettős világban. Aki már nem tartja a fejét a homokban, annak látnia kell azokat az igazságokat, amiket a politika világában még mindig nem mernek, vagy nem akarnak kimondani. De a művészetben gyakrabban.

Egy markáns gazdasági világhatalom érdeke az, hogy Közép-Európában ne alakulhasson ki egy erős állam vagy államszövetség. Ehelyett kis, gyenge, torzsalkodó államcskák vegetálását tudják elképzelni, amelyeket kedvük szerint lehet gyarmatosítani. E világhatalom célja megvalósult, beteljesedett. Sikerült 96 évig az ellenségesség légkörét fenntartani – a gyalázatos és mélyen igazságtalan határok ezt garantálják. Mindegyik közép-európai államot ügyesen behajszolták az adósságcspadába. A gazdaság tönkretétele után elkezdődhetett a gyarmatosítás. Az Európai Unióba való belépésünkkel politikai mozgásterünket is korlátozták. Kettős légkörben élünk tehát. Nem akarunk elkülönülni, elszakadni Európától (e feltételrendszerrel nem is rendelkezünk), ugyanakkor meg akarjuk őrizni autonómiánkat, szabad mozgásterünket. Közép-Európa nemzeti kormányainak e kettősség tudatában kötélháncot kell járniuk. Most jött el az ideje annak, hogy a szomszéd népekkel összefogjunk. A migránsválság erre az összefogásra nagy lehetőséget nyújt. A helyzet nem reménytelen. Lehet, hogy mostanra érett be Teleki László 1849-es népszövegi eszméje?

Az elmúlt száz év történetét nemcsak mi, hanem a szomszéd népek is értékelni fogják. Lehet, hogy ők is felméri azt, hogy együttműködéssel mire vihetnénk. Kölcsönös bocsánatkérések után egy komolyabb gazdasági és kulturális együttműködésre is sor kerülhetne.

A válságok által a nyugati világ megmutatta igazi arcát. Ennek következtében Európa nyugati és középső része kezd elkülönülni egymástól. Kialakulófélben van egy kö-

zép-európai tengely Adriától az Északi-tengerig. Lehet, hogy az új tengely országai védik meg Nyugat-Európától (az új iszlám államszövetségtől?) Európa tradicionális értékeit. Mi vagyunk azok az országok, akiket a nagyhatalmak a történelem során eloroztak, letaroltak, széttrancsíroztak, rendszeresen kifosztottak.

Lehet, hogy most válik világossá mindannyiunk számára valódi küldetésünk, s most születik újjá igazságérzetünk? Akárhogy alakul a közeljövő és a távoli jövő, valamiféle szellemi felvilágosodásra remélhetően sor kerül. Azaz: nyilvánvalóvá válik, hogyha ezer évig tudtunk élni egymás mellett – nemegyszer egymást segítve –, akkor talán az elkövetkező időben sem fog antagonisztikus ellentét feszülni köztünk, főleg akkor, ha az igazság törvényiségén az ellenünk felhozott hamis vádak sorban lefullanak rólunk.

Erre a megtisztulásra a nagy hazugságyártók úgymond „érzékenyen” reagálnak majd. De hát ők remélhetően kisebbségben maradnak a kemény többséggel szemben. Persze lesznek olyan politikai erők, akik a maguk, de főleg a mögöttük álló titkos erők utasításai szerint elterelik a figyelmet a feltároló igazságokról, az azonnal megoldandó problémákról. Lesznek továbbiakban is olyan „zavaros vízben halászók”, akiknek megélhetési forrásuk az embertömegek sötétségben tartása, gyűlöletre ingerlése. De hát ilyen gyűlöletkeltő provokátorokkal tele van a jelenlegi hazai politikai közéletünk is! Ezért először itthon kellene megtisztulni, s a hazai hazugság-gyárosokat leleplezni. E nélkül valójában nem kerülhet sor a határokon átívelő nemzeti egyesítésre és a szomszéd népekkel való meg egyezésre sem.

A megoldás az lenne, ha megteremtenénk a lehetőségét az 1914 előtti gazdasági-kulturális restaurációnak. Ha újrafűznénk az akkor drasztikusan elszakított szálakat. Duray Miklós intuitív módon ráérezett erre a lehetőségre, mint ahogy József Attila is felszólított bennünket profétikusan közös dolgaink rendezésére. Hiszen mindannyian érezzük, hogy ez egyáltalán nem jó, ahogy van. Ők is érzik: a gondolkodó szlovákok, ukránok, románok, szerbek, horvátok. Eddig mindig Nyugattól vártuk a megoldást. Mindhiába! Az Európai Unió intézményesen bizonyította impotenciáját. A liberális demokráciától ennyire tellett? Vissza kellene állítani a világ rendjét! Az erkölcsi világrendet, melyet Európában az egyházak közvetítettek számunkra immár kétezer éve. Az emberi világban léteznek olyan változatlan értékek, abszolút igazságok, amelyeket feltétlen tiszteletben kell tartani. Azért, hogy gyermekeink majdán a mainál tisztább világban élhessenek.